

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Narečnina:

Din 30—
Din 15—
Din 7-50
Din 1—

Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!

Inserati:

med letom do 3 petih vrst . . . . . Din 200
večji inserati od 10 petih vrst naprej . . . . . Din 250
božica, izjava, poslova, reklame petih vrst . . . . . Din 250

Uredništvo in upravljalstvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7. v hiši „Ekonom“.

Radičevci in zemljoradniki.

Položaj, ki je nastal z govorom Pavla Radiča in njegovih tovarišev v narodni skupščini, pomenja v naši notranji politiki popoln preokret. Niso samo radičevci spremenili svoje politike, nego morajo sedaj tudi vse ostale stranke revidirati svoje zadržanje, osobito napram radičevcem. Prvi so bili radikali, ki so se začeli prilagodevati novemu položaju, da ga izkoristijo za sebe. Klerikalci so tako razumeli, da nimajo od nove radičevske politike pričakovati nič dobrega in so odgovorili s pripravami za pojačano klerikalno agitacijo na Hrvaškem. V vrstah samostojnih demokratov se opaža silna nervoznost in negotovost kot posledica novega notranjopolitičnega položaja. Muslimani in Davidovičevi demokratje z odločitvijo še čakajo, tako izgleda, med tem ko se pri zemljoradnikih vrše živahne priprave za bodoče leto.

Ugotovimo pred vsem dejstvo, da je bilo med radičevci in zemljoradniki že poprej mnogo skupnih točk. Radičevci so bili seljačka, agrarna stranka. Borili so se proti nasilstvu vladajočih strank, proti gospodarskemu izkoriščanju naroda od strani kapitala, združenega v bankah. Vse so to točke, ki so skupne radičevcem in zemljoradnikom ter so že poprej dale podlago za razgovore med obema skupinama. Ako ni prišlo do povoljnega zaključka, do skupnega postopanja, tedaj je krivda dosedanje Radičeve abstinencijske taktike.

V narodni skupščini so se radičevci izjavili za spremembo svoje politike baš v onih točkah, ki so to stranko doslej še ločile od zemljoradnikov. S tem je za zemljoradnike nastalo vprašanje, ali so voljni v spremenjenih razmerah ponoviti pogajanja z radičevci. Da je s programatičnega gledišča to danes za zemljoradnike možno in da bi bilo tudi koristno, o tem ni dvoma, pod predpostavko seveda, da bodo radičevci držali v narodni skupščini dano besedo in se ne bodo vračali več na stara abstinencijska pota, ki niso njim prinesla prav nikakšne koristi.

Poglejmo stvar z našega agrarnega

programatičnega gledišča. V zvezi z radičevci je danes vsekakor možno najuspešnejše zastopati vsakojake agrarne interese, koristi podeželskega ljudstva. Radičevci ostanejo razum tega glavni borci proti klerikalizmu, proti centralizmu, proti nasilstvu od strani vladajočih strank, proti kapitalističnemu izkoriščanju delovnega ljudstva. Oni hočejo tudi v bodoče voditi neizprosno boj za narodovo suvereniteto. A kar je še posebno važno: Oni hočejo voditi tudi neizprosno boj proti gospodarskemu izkoriščanju prečanov in so odločno za sporazum med našimi plemeni. Vse to so zahteve, ki zavzemajo tudi pri zemljoradnikih prvo mesto in ni vsled tega za zemljoradnike s programatičnega stališča nobene ovire za skupno akcijo z radičevci.

Iz izjav radičevcev se da sklepati, da je tudi tam mnogo razumevanja za mišljenje, kakor smo ga naznačili v prednjih vrstah. Mislimo, da tudi za nje ne more biti ovire za skupno akcijo z zemljoradniki, kar nam potrjujejo njihove izjave, podane v narodni skupščini. Razum tega pa morajo radičevci računati še z eno zelo važno okolnostjo, namreč: Kakor so si z novo politiko pridobili novih prijateljev, tako so si pridobili tudi novih sovražnikov. Klerikalci so se že deklarirali kot njihovi sovražniki. Frankovci istotako izkoriščajo položaj proti radičevcem, a končno ni dvoma, da se bodo našli nezadovoljnejši tudi v vrstah radičevcev samih. Sovražnikov bo dovolj. Med novimi prijatelji pa so zopet taki, da bo napram njim potrebna opreznost. To so pred vsem radikali, ki bodo skušali prijateljstvo z radičevci izkoristiti sebi v prid in na škodo kmetov. Programatična skupnost med radičevci in radikali je malaj Iz vsega tega sledi, da je za radičevce zelo važno iskati trajnih in pravih prijateljev, ki bodo že vsled programatične enakosti lahko trajno sodelovali z radičevci. Zato se nam zdi, da tudi radičevci ne smejo prezreti možnosti in potrebe razgovaranja in sporazumevanja z zemljoradniki kot skupino, ki jim je programatično najbližja!

Temelj za sporazumevanje.

(Dopis.)

Naša stranka je sklenila, da je pripravljena stopiti z drugimi političnimi skupinami v sodelovanje. Uvidevam pravilnost tega sklepa, vendar nikdar ne bi mogel pristati na združnje z drugimi strankami, ako se tako združnje ne izvrši na takem temelju, ki je v skladu s programom in preteklostjo naše SKS. Postali smo nekaj samo radi svoje programatične doslednosti, vsled česar tega temelja v nobenem slučaju ne smemo zapustiti.

Kdor hoče z nami v zajednico, mora pred vsem pristati na naš kmečki program. Delo za podeželsko ljudstvo je naša osnovna zahteva, ki je v nobenem slučaju ne smemo zatajiti ali opustiti. Nismo slepi in zato vidimo, da je delo za ostale stanovne istotako dolžnost vsake resne politične stranke. Toda osnovo mora tvoriti skrb za podeželsko ljudstvo, ki predstavlja v našem troimenem narodu ogromno večino. Nobeden drugi stan ne sme živeti na stroške in škodo najmočnejšega stanu. To je naša zahteva in priznati jo bo moral vsakdo, ki hoče z nami v skupen politični boj.

Drugo, kar je v tem vprašanju posebno važno, je, da mora zajednica nuditi gotovost za čuvanje naših gospodarskih koristi. Vsakomur je danes jasno, da niso vse pokrajine v naši državi jednako obremenjene z davki in drugimi dajatvami. To mora

končno nehati in mi se smemo vezati le tam, kjer je dana popolna gotovost, da se bo vodil neusmiljen boj proti sedanjemu stanju gospodarskega izkoriščanja ne le gotovih slojev, nego tudi gotovih pokrajin.

Klerikalci nikakor ne pridejo v poštev za sodelovanje z SKS. Ljudstvo klerikalce po pravici smatra za svoje največje škodljivce. Pomislimo samo, kako klerikalci izrabljajo vero in cerkve v politične namene, v Beogradu pa ravno isti klerikalni kolovodje vedoma lažejo, da niso izrabljali vere in cerkve v politične namene. Lažnjivi ostudni! Kolikokrat ste v spovednici grozili pristašem SKS! Kolikokrat ste s priznice grmeli na naše pristaše! In kolikokrat ste izjavili, da pristaša SKS v zadnji uri ne boste prišli spovedati! Kolikokrat ste radi politike hujskali ženo na moža, stariše na otroke in narobe! Pa lažete, da ne izrabljate naših verskih čustev v svoje umazane strankarske namene. Tej pokvarjeni bandi mora veljati naš boj do skrajnosti! Ko se borimo za samovlado ljudstva, se moramo boriti tudi proti podvigam klerikalnim kolovodjem! Zato s klerikalci nikdar ne moremo in ne smemo skupaj!

Na te stvari bo treba zelo paziti, ako se bo začelo iskati zvez z drugimi strankami. Nisem povedal vsega, toda tu našteje zahteve smatram za posebno važne.

Novi davki.

V velikonočni številki smo prinesli poročilo o dvanajstih za štiri mesece, to je za dobo od 31. marca do 31. julija tekočega leta. Poročilo na kratko omenja svote, ki si jih je nova vlada večina izglasovala in ker te ogromne svote ne bodo prinesle slave tistim, ki so jih izglasovali, se je »voldilno glasilo slov. inteligence« surovo zadržalo v naš list, kakor da smo mi krivi, če sta dr. Žerjav in dr. Pivko s tolikim navdušenjem glasovala za nove davke. Pred volitvami smo vedno čuli, kakšna sreča se bliža Sloveniji,

če bodo volilci nasuli s svojimi kroglicami škatlji gg. Žerjava in Pivka. Komaj pa je prišla prva prilika, da pokažeta svoje nagnenje, že sta glasovala za vse stare in zraven še za tri nove davke. In mesto, da bi se lepo skrila pred prevaranimi volilci, pa se »Jutro« v slogu nezrelih limon in belih peškov spravi nad naš list.

Nam pa se s takimi napadi ne more zapreti ust. Nova bremena, ki jih je za pirhe naložil »nacionalni« blok zlasti na preobložena ramena slov. kmeta in obrtnika, so tako strašna in ne-

znosna, da ne moremo molčati. Se posebno strašna so zato, ker so izdatke za tretjino povišali od lanskega leta, vse ono pa, kar kmet prodaja, pa je v tem času izgubilo najmanj tretjino lanske vrednosti. Vedno večje dajatve, a po drugi strani manjši prejemki; vse to vodi v sigurno in naglo propast slovensko kmetijo in slovensko obrtništvo.

Mi smo zato že pred volitvami svarili podeželsko prebivalstvo kakšna nevarnost mu preti, če bo zaupalo svojo usodo advokatom, bankirjem, profesorjem in duhovnikom, ker smo vedeli, da ta gospoda ne pozna težav ne kmeta ne obrtnika, a da tudi nima srca za nje. No, sladke besede navihane gospode so vendar premotile še mnogo ljudi in kam vodi naposled taka volivna kratkovidnost, vidimo najlepše na novih dvanajstih.

Budžet ali proračun je nesporno za vsako politično stranko najlepši poskusni kamen. Pri sestavljanju drž. proračuna mora vsaka vladajoča stranka pokazati vse svoje znanje in hotenje, svoj program in svoje cilje, vse namere in težnje. In če je prej ne vem kako lepšala in kinčala, lagala in dekorirala svoje namere, pri proračunu pride vse na dan. Iz proračuna odseva v koliko so bile lažnjive volivne obljube, pa tudi sposobnost in volja vladajočih strank.

Če s te strani premotimo vlado »nacionalnega« bloka, se nam nudi strašno žalostna perspektiva. Vse ljudstvo, ne glede na stan in pokrajino, je pričakovalo enodušno, da se mu bodo dajatve zmanjšale. To bi se moglo zgoditi edino le s štednjo. V tem pogledu pa so naš dvanajstine strašno razočarale. Ne samo, da se ni opustila niti ena nepotrebnih števil, marveč se je vstavilo polno novih. Mesto, da se je za štiri mesece znižal lanski proračun najmanj za pol milijarde dinarjev, kar bi približno odgovarjalo znižanju cen kmečkih produktov in obrtniškega zaslužka, pa grede in zvišajo proračun za štiri mesece za polnih 661,693.668 dinarjev. Zanimivo je kako so to povišanje razdelili na posamezna ministrstva:

Vrh. drž. uprava	158,586.502	Din
Minister prosvete	6,020.000	Din
Minister vere	700.500	Din
Min. nar. zdravja	2,000.000	Din
Min. za vnanje zad.	10,317.444	Din
Minister financ	106,151.000	Din
Min. vojne in morn.	119,852.920	Din
Min. javnih del	28,000.000	Din
Minister železnice	146,607.713	Din
Min. pošte in telegr.	3,165.212	Din
Min. trg. in industr.	3,700.000	Din
Min. za soc. politiko	33,400.000	Din
in za rezervne kred.	20,000.000	Din

Z gorenjih števil dobimo lep dokaz, da je gospoda čutila potrebo povišanja za vsa ministrstva, samo ministrstvo za kmetijstvo in vode je popolnoma pozabljeno. Samo za kmetijstvo ni potreba niti pare novih izdatkov. Še več. Med brisanjem nekaterih postavk lanskega proračuna pa je uvrščeno ministrstvo za kmetijstvo s postavko 3,360.000 Din, s katero svoto zavzemlje šesto mesto — med devetnajstimi.

Ze pri polnem preziranju tako važnega ministrstva, kakor je poljedelsko, vidimo za kaj ima razumevanje sedanja gospoda, še bolj pa odkrijemo njihovo dušo, če navedemo nekaj značilnih števil in poviškov letošnjih dvanajstih. Tako najdemo med drugim:

1. Povišanje dispozičijskega fonda za štiri mesece in sicer za 66.667 Din in pri zunanjem za 2,750.000 Din.
2. Za nakup hiš: Za konzulat v Cikagi 30.000 zl. dolarjev, za poslanstvo v Berlinu 30.000 zl. dolarjev, za hišo »Anker« 500.000 Din.

Lepa stvar je sicer nakupovanje

Listek.

Zdražbarji.

Kmečka povest iz predvojne dobe.

Spisal Metod Dolenc.

(Nadaljevanje.)

IX.

Zabkar je poklical svoji ženi zdravnika. Dvakrat se je pripeljal iz mesta. Čez teden dni je babnica vstala. Delati pa še ni mogla ničesar tri tedne, ker se ji je pri vsakem naporu v glavi nekako vrtele. Četrty teden je bila pozvana za pričvo v mesto k sodišču. Tudi sta ji dva zdravnika preiskala rano.

Banič je bil med tem že zaslišan. Tisti dan je šel k svojemu odvetniku in ga vprašal kaj bo. Dr. Kropivnik je majal z glavo: Kazen gre do enega leta ječe. Baniču je postalo kar temno pred očmi. Vseati se je moral na stol.

»To je najvišja mera kazni — eno leto«, je nadaljeval odvetnik. »Če imate srečo, dobite lahko samo dva, tri mesece!«

Banič ostane in reče: »Lepo vas prosim, zaradi žene in zaradi sramote, napravite za me, kar le morete, samo, da dobim majhno kazen.«

»Ako prevzamem zagovornišvo, dragi gospod Banič pravi odvetnik, »morate dati predujem. Pri vas se dobi težko denar, he?«

»Zena ima še nekaj denarja od brata. Koliko bo treba?«

»Prinesite šestdeset kronic!«

»Prinesem«, reče Banič — in hoče še nekaj priložiti, pa — se ne upa prav z besedo na dan.

»Dobro, dobro!« pravi odvetnik. »No, in kaj ste hoteli še reči?«

»Hm! reče počasi in v vidni zadregi Banič. »Ampak, pritepenca pa le ne odpustim Zabkarici!«

»Ali jo — hočete tožiti?«

»Hočem! Naredite tožbo!«

»Potem poostrite prepir še bolj!«

»Saj tako nič ne pomaga! Če meni ni nič odpuščenno, naj pa niti Zabkarjevimi ne bo nič podarjeno!«

Dr. Kropivnik se je zamislil in potem rekel: »Morda se da pri razpravi kaka poravnava napraviti, ako ji bode hoteli vi odpustiti!«

Zvečer je Banič prosil ženo za denar. Dala mu ga je, s težkim srcem, ali v upu, da vendar le utegne nekaj zaleči. Posebno jo je dirnilo, da bi se dala pri razpravi doseči kakšna sprava. Dejala je, da pojde na vsak način k razpravi.

Banič je dobil dostavljeno obtožnico zaradi težke telesne poškodbe, že drugi dan pa je bila v mestu pri okrajnem sodišču razprava vsled njegove tožbe zoper Rezo Zabkarjevo zaradi razžaljenja časti.

Mica Baničeva je prišla — težko sicer, pa vendar — k razpravi.

Sodnik je ves stvarni položaj natančno poizvedel. Namignil je Zabkarici, da to pot kazen ne bo mila, ker je ona vzrok, da je Banič postal hudo-delec. Prigovarjal ji je, naj prosí Baniča za odpuščenje in naj plača stroške. Tudi Zabkar sam je bil navzočen, silil je v odvetnika dr. Oražna, naj pomaga. Ta pa je skomignil z ramama, češ, tu se ne da ničesar napraviti.

»Za odpuščenje že ne prosim!« pravi Zabkarica prešerno.

hiš; a le tedaj, kadar denar ostaja, a ne kadar ga zmanjkuje.

8. Za podporo patrijarhiji v Jeruzalemu 500 funtov šterlingov.

4. Za dovršenje palače nadbiskupa v Baru 500.000 Din.

5. Za zaupljivo službo pri policiji povišanja 1.000.000 Din. Ravno tam za štiri nove avtomobile 580.000 Din.

6. Za početak izvajanja zakona o ustrojstvu vojske in mornarice zahteva notranji minister 3.400.000 Din, vojno ministrstvo pa 27.500.000 Din.

7. Za posebne nagrade direkciji drž. računovodstva 100.000 Din, za dnevni članom davčnih odborov 400.000 Din itd.

8. Posestvo na Belju zahteva za gospodarstvo več ko lani 7.487.000 Din.

9. Ministrstvo vojne in mornarice zahteva samo za prehrano vojakov več ko lani 42.000.000 Din, potem pa

še za provijantske potrebe 500.000 Din in še enkrat 1.000.000 Din.

Vsi pa vemo, da je n. pr. meso letos najmanj tretjino cenejše, nego je bilo lani ob tem času.

10. Ministrstvo javnih del je dobilo povišanja nad lanski proračun 28.000.000 Din, a od lanske in letošnje svote bo odpadlo na Slovenijo vsega devet piškovich milijonov.

Tako bi lahko nadaljevali žalostne litanije čez vse številke. Če bi kmetje in obrtniki sestavljali državni proračun, bi gotovo brisali in odložili vse ono kar ni neobhodno potrebno na boljše čase, zdaj pa nakladali najnujnejše. Gospoda pa rajši kupuje hiše po Čikagi in Berlinu, troši za honorarje in nagrade, zraven pa stiska poslednji vinar ne samo od kmeta in obrtnika, nego že tudi od hlapcev in dekel, od pastirjev in dninarjev.

Samo pri volitvah pa se da to popraviti!

KRANJSKO.

Iz Skofje Loke. Pozor kmetovalci, živinorejci in mesarji! Dne 24. t. m., to je na dan sv. Jurja ob priliki letnega sejma v Skofji Loki, se vrši licenciranje bikov. Verjetno je, da se bo našlo med našimi kmetovalci in živinorejci precejšno zanimanje, zato smo si šteli v dolžnost, da smo povabili na ta dan mesarje in druge interese iz oddaljenih krajev, da se sejma gotovo udeležijo, ker se jim bo nudila ugodna prilika za nakup živine. Da bodo pa povabljeni kupci vsestransko tudi zadovoljni, se obračamo do vas kmetovalci s prošnjo, da pripeljete vso živino, katero imate namen prodati, na trg, ker le v tem bo uspeh sejma, ako bo dovolj prodajalcev, kakor tudi dovolj kupcev, za katere je preskrbljeno. — Občina Skofja Loka.

Iz Tuhinjske doline. Dne 6. t. m. ob 8. uri zvečer je šel naš pristaš, čevljarji mojster in posestnik tov. Anton Dacar iz Vasenega pri Smartnem zdrav k svojemu običajnemu počitku. Komaj čez pihlo uro je že izdihnil svojo blago dušo. Kap na srce in možgane je pretrgala mlado Dacarjevo življenje. Rodil se je l. 1886 na Vasenem. Čevljarstva se je izučil v Spodnji Šiški pri Ljubljani. Posebni poklic in izvanredno veselje je gojil v gasilski službi, katero je ljubil, spoštoval in cenil kot svojo najvišjo dolžnost. Na lastno željo, katero je čestokrat v svojem življenju ponavljal, so ga v gasilskem kroju na mrtvaški oder položili. Takoj po ustanovitvi SKS je ves srečen vskliknil: »To je najpotrebnejši in najsigurnejši kmečki in obrtniški spas!« Bil je vester in marljiv naš pristaš ter zvest naročnik »Kmetijskega lista«. Zapušča ostarelo mater, bolešno ženo ter 8 nepreskrbljenih otrok od 3 mesecev do 14 let starih. Kot čevljarja ga bomo splošno pogrešali, kajti Dacar je bil spreten in marljiv, res-mojster svojega poklica. Naj v miru počiva! — Naše Gasilno društvo bo letos dobilo tako zaželeni in prepotrebni gasilski stolp. Dne 19. julija t. l. bomo blagoslovili svoj gasilski dom, na kar se bo razvila velika veselica, kakoršne še ni bilo v naši dolini, z naslovom »Tuhinjski raj«. — Naš farni patron Sv. Martin v velikem oltarju je dobil 48 električnih lučk, katere izvanredno povišujejo cel glavni oltar, posebno pa staro umetniško izrezano sliko Sv. Martina. Čast možem, kateri so za to čast žrtvovali po par dinarjev, posebno zaslugu pa moramo priznati č. g. župniku Opeki, kateri je sam to lepoto umislil ter tudi delo osebno mojstersko izvršil.

Velike Poljane. Pri nas se je vršila dne 13. t. m. ob 3. uri popoldne igra »Divji lovec«. Zanimanje za igro je bilo izredno, udeležba pa tako velika, da se je morala igra dve uri pozneje zopet ponoviti. Iz Ribnice, Sodražice in Slemen so prihiteli ljudje, da vidijo, kaj zmora naša mladina. In res je vrlo naše igralsko osebje častno rešilo svoje vloge. Večje vloge so igrali sledeči igralci: vloga »Rihter« M. Andolšek, »Tonček« učitelj Gorišek, »Jubica divjega lovca Majda« Rus, »divji lovec« pa J. Ambrožič — vsi ti so svoje vloge tako spretno igrali, da jih gledalci niso mogli prehaliti; pa tudi igralci z manjšimi vlogami so nad vse zadovoljili gledalce. — V tebe, naš mladi rod, stavimo svoje upe in nade, zato krepko dalje po poti izobrazbe in napredka, ker to je ključ boljše bodočnosti! — Končno izreka našemu vrlemu g. učitelju Gorišku iskreno zahvalo za njegov trud in njegovo požrtvovalno delo v sredi naše mladine. Prepričani smo, ker je izšel iz slovenske kmetijske hiše, da kot tak ljubi svoj rod in tudi z ljubeznijo zanj deluje, kar je njegov in naš ponos. — Fr. Andolšek, župan.

Dev. M. v Polju. Pretečeni teden smo čitali v »Domoljubu« in »Pravici«, kako se je »Delavska zveza« zavzela in bojevala pri zadnjih občinskih volitvah. Občani vidimo lep napredek, ko si je nekdo pri državnoborskih volitvah zaračunal 90 Din za pol ure nadomestovanja v volilni komisiji. Tako je še par drugih gospodov od Delavske zveze dobilo po večje svote. Dobili so ti dobri in »nesebični« klerikalčki po 70 do 120 Din. Pravijo pa ti ljudje, da so samo oni za napredek. Hvala lepa za tak »napredek«, ki ga iščejo samo tam, kjer morejo najti koristi tudi za svoj žep! Sicer bomo pa pri prihodnjih volitvah previdnejši. Sedaj nam davke in bremena zvišujejo ljudje, ki sami nič davkov ne plačajo in radi tega pojma nimajo, kaj pomeni davke plačevalci. Davkoplachevalci prosimo g. vel. župana, naj si malo pogleda naše občinsko gospodarstvo in naj razpusti od-

Dopisi.

bor, ako bo našel nepravilnosti. Mi ne moremo več gledati, kako zvezarji razmetavajo denar!

Gradac na Belokranjskem. Zaman čakamo, kdaj se bo začelo z zidavo novega šolskega poslopja, ki nam je bilo zasigurano ob prodaji Kinelovega veleposstva. Pričakovali smo, da bo stvar hitro rešena, ker so nam to razni mešetarji, ki so delali »v prid ljudstva«, tako sveto zatrjevali. Velikanski deli smrekove hoste so že posekani in potem bomo lahko kupovali les za stavbo Bog ve kje. Čifut, ki izmoggava naše ljudstvo in pušča našo siromašno Belokrajino, ni imel še nikoli srca za ljudske potrebe, pa naj je prišel iz Palestine, ali iz Zagreba ali pa s punkeljškom iz Kočevja. Zahtevamo, da se stavbni odbor takoj pobriga za šolsko stavbo in si zasigura brezplačen les, kakor nam je bilo to obljubljeno.

STAJERSKO.

Maia nedelja. Za Razlagov spomenik! V divnih Slovenskih gorah v Radoslavcih pri Mali Nedelji je bil rojen leta 1826 dr. J. Razlag, zaslužni slovenski pesnik, pisatelj in eden izmed prvobornih jugoslovenske misli. Slovenci, pokažimo svetu, da znamo ceniti zasluge velikih mož. Ker še Razlag nima primerne spomenika, ki bi naš bodoči rod spominjal nanj, se je osnoval odbor, ki si je nadel nalogo, da postavi zaslužnemu rodoljubo ob stoletnici njegovega rojstva skromen spomenik v rodnem njegovem kraju pri Mali nedelji. Naše Narodno kulturno društvo je glede na čim lažjo realizacijo namena dobilo dovoljenje za loterijo. Tozadnevne srečke se bodo razposlale in razprodajale že v kratkem času po vsej Sloveniji. Prosimo, da srečke vsakdo sprejme in si jih čim največ nabavi. Čisti dobiček loterije je namenjen razen spomenika tudi še za izpopolnitev doma Narodnega kulturnega društva. Odkrite spomenika v zvezi z velikim ljudskim taborom se bo vršilo ob priliki stoletnice Razlagovega rojstva prihodnje leto (1926). — Za pripravljani odbor Razlagovega spomenika: inž. Ferdo Lupša; Janko Prelog, učitelj v pokoju, t. č. predsednik.

Brežice. V »Jutru« z dne 31. marca čitamo, kako znanj članek poje hvalo ravnatelju mešč. šole g. Pilgramu in njegovi požrtvovalnosti na omogočenju in prireditvi predstave, ki so jo priredili učenci te šole. Da se ne bo v bodoče skušalo kititi raznih srak s pavovim perjem, poudarjamo, da gre vsa zasluga te prireditve učitelju meščanske šole gosp. Mikuliču, ki je dnevno žrtvoval po več ur s težkimi vajami in celotno predprilavo. G. ravnatelj Pilgram pa ima samo to zaslugu, da je prišel gledat k generalni vaji! Pa nič drugega! Ker pa je že opetovano znani Pilgramov prijatelj skušal delati v »Jutru« »štimgung« za tega človeka, ki že davno spada iz Brežic, je dovolj prozoren namen, s katerim se to dogaja. Že 12. novembra 1924 smo sporočili v »Kmetijskem listu«, da je ravnatelj Pilgram tožil tukajšnjega trgovca g. A. Merharja, ker mu je ta opetovano in pred prijaci očital, da se v svrhu podajanja redov učencem pušča od staršev z darili podkupovati. Gospod Merhar je nastopil dokaz resnice. Zaslusano je bilo mnogo prič in Merhar je bil pri okrožnem sodišču v Celju (§ 104) — oproščen! Poudaril smo, da vsak človek, ki poseduje vsaj nekaj značaja in poštenja (in pedagog bi moral imeti to oboje), bo skušal čim prej odkuriti iz kraja, kjer je doživel tako klasifikacijo sodišča! Toda nekateri ljudje nimajo pojma o takih kulturnih običajih. Proti volji ljudstva in sodni klofuti se hoče siloma postati »definitivni« direktor mešč. šole v Brežicah. Kogar pa v to ne priporoča »delo« in ponašanje v šoli, se je zatekel v okrilje par njega vrednih prijateljev, ki so si nadeli nalogo, da mu poskrbe »politično spričevaloc«, pa če tudi bazirajočo na izmišljenih in lažljivih »zaslugah!« Mi pa opozarjamo samo enkrat še tem potom (potem vzamemo drugo orožje) meročajne šolske oblasti, da preiščejo slučaj Pilgram-Merhar, naredijo na tej šoli, za katero plačujemo Brežičani letno nad 100.000 Din proračuna, red in nam dodelijo pedagoga, ki bo znal zavod voditi in prinesiti na oni višek, kamor spada po vsem tem, kar zanj žrtvujemo. Gosp. Pilgram pa naj gre tja, kamor s svojo kvalifikacijo spada. Gospodom vodjem pri JDS v Brežicah pa prav odločno to-le v album: 1. Meščanska šola v Brežicah je bila ustanovljena brez vsakega sodelovanja, proti vaši volji in ob vašem nasprotovanju! Ustanovljena pa je bila v korist izobrazbe celega okraja. Nobene,

pa niti najmanjše pravice nimate danes ovirati polet razvoja k svojemu cilju s tem, da bi hoteli vsiliti na teplo mesto direktorja človeka, ki tja ne spada, pa če tudi se tačasno, ko slučajno pihata tak veter, štuli med demokrate. 2. Vprašajte g. Pilgrama, kako »vnet demokrat« je bil minule jeseni pod Koroščevim režimom, ko je enega svojih vernih pošiljal v letom namenu, kot sedaj okrog vas, okrog klerikalnih kapacitet. 3. Vedite, da ste med ljudstvom že itak sila neprijubljeni. S tem pa, da vodite dosledno le protiljudsko politiko, da hočete proti volji ljudstva na javnih mestih zgolj iz kljubovalnosti protežirati ljudi, ki tja ne spadajo, pa boste zgubili še zadnje simpatije. Prihodnjič pa vam naj le Pilgram in Rosina z njegovimi konjskimi figami tvorita »Nar. blok«, okrog nas nič več ne krojnjarite zanj!

Novice in razno.

Svarilo. Ponovno se je zgodilo, da se je neka civilna oseba preveč približala vojaškemu objektu in ker na klic straže ni hotela obstati, je stražnik streljal, a na srečo ni zadel. Občinstvo se ponovno opozarja, da posebno ponoči ne hodi v bližino vojaških objektov. Kjer so pa vojaški objekti ob javnih potih ali cestah in se jim ni mogoče izogniti, je treba na klic straže takoj obstati ne pa bežati, ker mora straža v takem slučaju takoj streljati. — Veliki župan ljubljanske oblasti: dr. Baltič s. r.

Naredba Ministra za Agrarno Reformo o postavljanju agrarnih veščakov. Z rešenjem tega ministrstva št. 32.895/24 so bili razpuščeni vsi občinski agrarni odbori. Namesto teh se je v smislu istega rešenja o priliki revizij zakupodaje zasliševalo po potrebi po dva agrarna interesenta iz vsake občine. Ker se v praksi ta odredba ni obnesla, je minister za agrarno reformo izdal rešenje št. 54.650/24, potom katerega se smatrajo vsi občinski agrarni odbori kakor tudi omenjeni ad hoc izbrani zastopniki razrešeni svojih dolžnosti. Obenem se pa povlastijo okrožni agrarni uradi, da zamorejo v slučaju potrebe iz vsake vasi z dekretom postaviti po dva agrarna veščaka izmed takih oseb, katere so uradu znane kot povsem nepristranske in nesebične osebe, katere osebe zamorejo in hočejo zastopati interese siromašnih upravičencev agrarne reforme. Te osebe bi bile posvetovalni organ agrarnih oblasti pri izvedbi agrarne reforme ter jih imajo agrarni uradi zapriseči. Njihova služba je častna in nimajo pravice zahtevati kakorkoli nagrado ali vrnitev stroškov za vršitev svojih dolžnosti.

Poverjenike »Kmetijske Matic«, ki še niso poslali spisov naročnikov, prosimo kmetijska tiskovna zadruga, da storijo to čimprej!

Slovenski fantje 5. brdskega divizion Timočke art. brigade iz Knjaževca v Srbiji pišejo: Dragi »Kmetijski list«, imej kotiček v svojem listu za nas, slovenske fante kmetovalce, kateri se spominjamo v daljnji Srbiji na Tebe, ki Ti želimo srečne in vesele velikonočne praznike, kakor vsem Tvojim prijateljem in čitateljem. Franc Kutnar iz Muljave, Josip Okoren iz Stične, Ciril Stepec iz St. Vida pri Stični, Anton Mohar in Martin Potokar iz Male Loke pri Zalni, Josip Komljanec iz Planine, Josip Hočvar, Josip Princ iz Slepšča pri Mokronogu, Rudolf Persina iz Smarjete pri Mokronogu, Rafael Gracar iz Gradišča, Ivan Mlinarič iz Dolja pri Sevnici, Martin Reber iz Ponovičja pri Litiji, Anton Krivec iz Kostevnice pri Litiji, kaplar Franc Godec iz Kresnic pri Litiji, Alojz Hribar iz Vnanja, Ivan Keršnik iz Zagorja ob Savi, Stefan Forte iz Trbovelj, Rafael Tieu iz Malkovca, Leopold Vautar iz Glinske, Alojz Umek iz Kapljoleca, Franc Fele iz St. Jurja pod Kumom.

Danes, 14. aprila je poteklo 30 let od velikega ljubljanskega potresa, ki je uničil staro Ljubljano in povzročil zidanje današnjega lepega mesta. Potres se je takrat čutil po celi Sloveniji in je povsod povzročil mnogo razburjenja. Zgodilo se je to v noči od velikonočne nedelje na ponedeljek.

Strašen umor na Dolenjskem. V Grčevju pri Trški gori, okraj Krško, so našli 7. t. m. umorjenega posestnika Antona Moharja in njegovo ženo, baje vsa razmesarjena. Mož je bil star že 70 let.

Stekel pes, velik, črn, je na cvetno nedeljo prišel iz Laškega trga v Celje. Na Bregu pri Celju je ugriznil dva otroka. Na to je šel v kapucinsko cerkev in tu ogrizel dva moža. Od tu jo je mahnil v Celje, kjer ga je ustrelil policijski nadzornik. Pri razteleso-

Najbogatejšim prvo pomoč.

Pod nedolžnim naslovom »Pospeševanje produkcije premoga v naši državi« so javili mladinski časopisi, da je doseglo ministrstvo za šume in rude (dr. Žerjav) posebno naredbo, s katero se odpravijo za transport premoga lomljeni tarifi in 30% popusta na vozni. Nič bi ne imeli proti tej naredbi, če bi ministrstvo za šume in rude istočasno izdalo tudi naredbo, da morajo premogokopne družbe tudi cene premoga primerno znižati, ker bi ti popusti prišli v prid ljudstvu. Ali vse olajšave bodo služile samo za bogatenje najbogatejših in to so premogokopne družbe. Velekapitalistična tuja Trboveljska premogokopna družba bo zaslužila pri tem več milijonov dinarjev, dočim se za našo narodno les-

no industrijo, za zastoj na našem živinskem trgu, na trgu naših poljedelskih pridelkov, za propadajoče kmetstvo in obrtno gospodarstvo prav nič ne stori. Za časa volitev so bile gotove kase odprte za agitacijo demokratov in to je treba sedaj stotero povrniti. Prepričani smo, da ne bo vsled teh olajšav premog niti vinar ceneji, da delavci ne bodo dobili niti krajcarja povišane plače in da bo ves dobiček ostal bogatim tujim družbam. Državne dohodke, ki odpadejo vsled teh olajšav, bo država iskala drugje, to se pravi, jih je že poiskala z novimi davki pri kmetu, obrtniku in delavcu. Tako protiljudsko gospodarstvo podpirajo oni, ki so volili nacionalni blok.

Razne politične vesti.

KONSOLIDACIJA KMETSKEGA POKRETA.

Našo resolucijo z dne 9. in 10. marca, v kateri smo jasno povedali naša čela v pogledu ureditve države, je odgovorila slovenska republikanska stranka. Sklenila je teden kasneje resolucijo na svojem zborovanju v Mariboru, kjer iznašajo svoja programska načela, ki se v bistvu popolnoma strinjajo z našimi. V isti številki ngotavlja to tudi »Slov. Republikanec«. Ko smo mi dejali, da vidimo rešitev sedanje neznozne političnega in gospodarskega položaja Jugoslavije v priznanju absolutne narodne suverenitete in široke zakonodajne samouprave, pravi »Slovenski Republikanec«, da je to isto, za kar se borijo oni od svojega početka, torej vsa naša borba in delo za iste cilje. V tem pogledu ni nobene razlike. Torej gotovo tudi ne more biti nikake ovire za čim ožje sodelovanje. Mi se tega samo veselimo, ker skrajni čas je, da združimo vse razcepljene sile in jih usmerimo v enotno kmetisko gibanje.

NASILJA NI!

Tov. Čeda Kokanovič je bil doslej v zaporu, vkljub temu da je izvoljen za poslanca in je njegov mandat verificiran. Sedaj ga je sodišče vendarle izpustilo, a to ni bilo prav policajcem, predvsem velikemu županu, ki je ukazal Kokanoviča policijsko zapreti. Vsekakor ga policija doslej še ni našla! Tu se zopet vidi, kakih svinarjev so zmogni demokratarji in radikali!

DO SPORAZUMA

in skupnega delovanja med radikali in radičevci pride gotovo, kajti ata »Narod« trdijo, da do tega ne pride. Atek ga namreč s svojimi prerokovanji zmiraj polomijo!

BRIHNI ATA »NAROD«.

Samostojnejši smo postali klerikalci in tov. Pucelj še posebno, tako so jo pogruntali prebrhni ata »Narod«. In zakaj? Zato, ker je tov. Pucelj glasoval proti dvanajstinam in s tem proti povišanju davkov. O, modri ata! Ne dvomimo, da ata slišijo tudi travo rasti!

Shodi in razne prireditve.

Seja izvrševalnega odbora SKS za ljubljansko oblast bo v sredo dne 22. aprila t. l. ob 10. uri popoldne pri »Levu« na Gosposvetski cesti.

Iz Cerknice. V nedeljo dne 29. marca je imel gremij trgovcev, katerega načelnik je naš tov. Stanko Lenarčič, občni zbor. Načelnik tov. Lenarčič se je vsled raznih člankov, ki so izšli za časa volitev v »Jutru« proti njemu kot načelniku gremija, zahvalil za mesto načelnika v gremiju, ker ni hotel s svojo osebo strokovni organizaciji škodovati, ker se je v »Jutru« grozilo z represalijami. V naše največje začudenje je pa celo tako daleč prišlo, da se je tov. Lenarčiča ostavka enoglasno zavrnila ter se je povsem odkrito naznačilo vse dopise v »Jutru« kot podlo obrekovanje »malih mož« napram tov. Lenarčiču. Ker je bila na občnem zboru velika udeležba, bilo je navzočih nič manj kot ¼ članov organizacije iz Zirov, Logatec, Planine, Rakeka, Cerknice in Loža, je tako izrečeno zaupanje za tov. Lenarčiča zadoščenje, zadoščenje je pa tudi stranki, ki ima v svojem izvrševalnem odboru tovariša, katerega delo cenijo pripadniki vseh strank. Oni dopisnik »Jutra«, ki je vse članke »fabriciral«, si pa lahko vtakne prepis zaupnice za klobuk.

Iz Blok. V nedeljo dne 5. aprila je priredila podružnica Slov. kmet. družbe v Stari šoli predavanje iz mlekarstva. Predaval je državni mlekarški instruktor g. A. Peve iz Radovljice. Žal, predavanje ni bilo obiskano, kot bi to bilo želeli, posebno še, ker se je nameravalo na Blokah ustanoviti

»Mlekarstvo in sirsarsko zadrugo«. Tov. Lenarčič je temu vprašanju posvetil veliko pažnje, vendar naši Bločani ne kažejo posebno velikega zanimanja za to nadvse koristno panogo kmetijstva, ki je za slabe razmere na Blokah edin izhod. Toda kakor je bilo pri predavanju videti Bločani še ne nameravajo opustiti reje volov, ki jim je posebno v zadnjem času dala čutit precej grenkobe. G. mlekarški instruktor je zelo nazorno in jasno tolmačil vse dobre in slabe strani naše govedoreje in vsak razsoden človek je moral priti do prepričanja, da je za naše razmere edinole smotrna govedoreja rešitev. Uverjeni smo, da bodo tudi Bločani spregledali, da pa le ne bi bilo prekasno.

Velikonočne kmečke svečanosti lužičkih Srbov v Nemčiji. Lužički Srbi, katerih je v Nemčiji še okoli 200 tisoč, so si ohranili svoj jezik in svoje običaje kljub temu, da so že nad tisoč let obkoljeni in tlačeni od Nemcev. Vsako leto o veliki noči prirejajo velike kmečke svečanosti, kakor je n. pr. naš kmečki praznik na Bledu. Letošnje svečanosti so se vršile v Radvorju pri Budišinu na Saksonskem posebno slovesno, kajti udeležili so se jih zastopniki kmečke omladine vseh slovanskih narodov. Zveza slovanske agrarne mladine, ki je bila lani v septembru ustanovljena v Ljubljani, je namreč sklicala v Budišinu odborovo sejo. O seji in o kmečkih svečanostih v Budišinu in Radvorju bomo še poročali. Upamo pa, da bode cela prireditve ugodno vplivala na podjarmljene brate Lužičane ter jim dala novih pobud za težak narodni boj!

nju so našli v želodcu psa ostanke slame in mnogo las.

Najstarejši človek v Turčiji. Zora Agrah, o katerem se trdi, da je najstarejši človek na svetu, je 15. novembra obhajal 150. rojstni dan. Zora je po rodu Kurd. Njegova starost je potrjena z rojstnim listom in z njegovim natančnim spominom na dogodke pred 120 leti ter s pričevanjem mnogih starih ljudi, ki izjavljajo, da je bil Zora že starček, ko so bili še otroci. »Bil sem vedno preraven,« pravi Zora, »da bi pogosto jedel meso. Za zelenjavo in sveže sadje mi ni mnogo, toda rad imam dobro kuhan grah in fižol. Ravno tako rad jem rozine in sveže fige in se jih naložim, kadarkoli imam priložnost. Pojem ves med in sladkor, kolikor ga morem dobiti v roke. Vedno sem pojedel po 8 funtov kruha na dan. Nikdar nisem kadil in nikdar pokusil alkohola. Stalno pa pijem kavo, vodo pa vzamem samo enkrat ali dvakrat na mesec.« Zora je bil »hamak« ali vratar 100 let. Hmali v Carigradu pa tudi vlačijo vozičke. »Ženo sem imel zelo zmerno,« je nadaljeval Zora, ko je pil čaj. »Ko sem bi mlad, sem naenkrat vzel kar tri žene. Ko so te pomrle, sem vzel drugo in pred njo leti svojo peto ženo. Zdaj je stara 65 let in je prestara za mene, zato sedaj gledam za kako mlajšo.«

Brazilija je domovina starih ljudi. Po zadnjem ljudskem štetju je imela ta največja južnoameriška država 30 in pol milijona duš, med temi je 6724 oseb starih nad 100 let. Zanimivo je, da je med temi 4127 žensk.

Ameriška »Prosveta« poroča, da je Mat. Vodišek, doma iz Trbovelj, star 40 let, ustrelil svojo sestro, ženo I. Slevnika. Porota ga je obsodila na smrt, toda 24. februarja je obsojeni s še dvema tovarišema prekopal zid jetnišnice in pobegnul.

Volkovi v Rusiji. Poljedelski komisariat je sklenil prirediti velik pogon na volkove, ki so pokončali 52.684 konj, 50.253 krav, 25.070 druge domače živine in 13.683 srn. To pa so samo številke, ki so bile uradno dognane. Za pobijanje volkov se bodo uporabljali tudi vojaški oddelki in večje skupine zastrupljevalcev s strihininom. Sovjetska vlada je razpisala za vsakega ubitega volka nagrado.

Otrok treh očetov. Pred štirimi leti je hčerka nekega francoskega posestnika dala življenje hčerki. Veselje pa je bilo kaljeno, kajti mati ni bila poročena in ker je v Franciji poizvedba po očetovstvu prepovedana, mala Stefanija ni imela očeta. Ker je njena mati na posledicah poroda umrla, ni imela tudi nobene matere. Imela pa je srečo, da jo je vzel v oskrbo njen stari oče, ki ji je pred svojo smrtjo zapustil 200 tisoč frankov v gotovini. Komaj pa se je izvedelo v javnosti, da je deklica postala bogata, se je takoj oglašil oče, ki je hotel imeti čast otroka vzeti za svojega. Naslednjega dne se je prijavil drugi oče. Nekaj dni pozneje se je zglašil še tretji oče, ki je bil pri volji Stefanijo in njenih 200 tisoč frankov pritisniti na svoje »očetovsko« srece. Deklica je tedaj poleg zapuščine naenkrat dobila tudi tri očete, ki se med seboj prepirajo za očetovsko pravico.

Pijane divje gosi. Te dni je bilo blizu ameriškega mesta Springfieldda ujetih okrog 300 divjih gosi na jesenskem potovanju proti toplemu jugu. Gosi so bile nekoliko »v rožicah«, da so se opotekale ter niso mogle odleteti, ko so se jim približali ljudje. — Ta čuden pojav pijanih gosi se je pojasnil takole: Neki možak, ki je na skrivaj kupal žganje — javno je to namreč v Ameriki prepovedano — je zmetal večjo količino brozge v neko jezero. Gosi so se napile te brozge in se »opijanile«, ker je bila brozga premočna za njih želodčke.

Morala pa taka! Župnik neke slovenske fare je naprosil razne duhovne sobrate, da mu pridejo za velikonočno spoved pomagat pri tej delikatni službi. Odzvali so se mu vsi. K spovedi pride tudi »navihano« dekle, seveda naravnost v župnikovo spovednico. Spoveduje se skesano in nazadnje s težavo pride na dan najtežji njein greh — čuti, da postane v kratkem nezakonska mati. »Marš ven, za te ni odveze,« jo nažene spovednik in ona odide s »suhoc«. Dekle pa hoče imeti odvezo, zato hajdi v drugo spovednico. Istih grehov se izpove, beseda jej zastaja v grlu, ko si olajša vest se z zadnjim, vendar ima še toliko poguma, da pristavi prav natihoma: »Toda oče je naš g. kaplan.« »Le nič ne obupavaj, angeljčka boš dobila! Tri očenaše na čast Porodnice zmoli! Absolvno Te! Si že opravila!«

Zemljoradniški koledar »Seloc«. V tajništvo SKS imamo še nekaj velikih koledarjev »Seloc«. Pisani so v cirilici in stane komad 10 dinarjev. Kdor želi čitati cirilico, mu koledar toplo priporočamo.

Izračunanje dohodnine.

Cenilna komisija ugotovi za vsakega davčnega zavezanca dohodek ter vrne spise davčnemu oblastvu, ki preračuni dohodnino.

Lestvica, ki služi za izračunitev, je iz leta 1914 ter se glasi še vedno na krone. Na dinarje prevedena bi se glasila tako-le:

Dohodek:	Dohodnina:
Din	Din
nad 5.000 do 5.500	176.50
> 5.500 > 6.000	198.25
> 6.000 > 6.500	221.50
> 6.500 > 7.000	244.50
> 7.000 > 7.500	267.75
> 7.500 > 8.000	292.25
> 8.000 > 8.500	316.75
> 8.500 > 9.000	341.25
> 9.000 > 9.500	365.75
> 9.500 > 10.000	390.25
> 10.000 > 11.000	426.25
> 11.000 > 12.000	476.25
> 12.000 > 13.000	526.50
> 13.000 > 14.000	576.75
> 14.000 > 15.000	628.25
> 15.000 > 16.000	679.75
> 16.000 > 17.000	733.75
> 17.000 > 18.000	788.—
> 18.000 > 19.000	844.50
> 19.000 > 20.000	903.75
> 20.000 > 21.000	963.—
> 21.000 > 22.000	1022.25
> 22.000 > 23.000	1084.—
> 23.000 > 24.000	1146.—
> 24.000 > 25.000	1210.25
> 25.000 > 26.000	1277.25
> 26.000 > 27.000	1344.25
> 27.000 > 28.000	1411.25
> 28.000 > 29.000	1478.25
> 29.000 > 30.000	1545.25
> 30.000 > 31.000	1612.25
> 31.000 > 32.000	1679.25
> 32.000 > 33.000	1746.25
> 33.000 > 34.000	1813.25
> 34.000 > 35.000	1880.25
> 35.000 > 36.000	1947.25
> 36.000 > 37.000	2014.25
> 37.000 > 38.000	2081.25
> 38.000 > 39.000	2148.25
> 39.000 > 40.000	2215.25
> 40.000 > 41.000	2282.25
> 41.000 > 42.000	2349.25
> 42.000 > 43.000	2416.25
> 43.000 > 44.000	2483.25
> 44.000 > 45.000	2550.25
> 45.000 > 46.000	2617.25
> 46.000 > 47.000	2684.25
> 47.000 > 48.000	2751.25
> 48.000 > 49.000	2818.25
> 49.000 > 50.000	2885.25
> 50.000 > 52.500	3007.50
> 52.500 > 55.000	3175.—
> 55.000 > 57.500	3342.50
> 57.500 > 60.000	3510.—
> 60.000 > 62.500	3677.50
> 62.500 > 65.000	3845.—
> 65.000 > 67.500	4012.50
> 67.500 > 70.000	4180.—
> 70.000 > 72.500	4347.50
> 72.500 > 75.000	4515.—
> 75.000 > 77.500	4682.50
> 77.500 > 80.000	4850.—
> 80.000 > 82.500	5017.50
> 82.500 > 85.000	5185.—
> 85.000 > 87.500	5352.50
> 87.500 > 90.000	5520.—
> 90.000 > 92.500	5687.50
> 92.500 > 95.000	5855.—
> 95.000 > 97.500	6022.50
> 97.500 > 100.000	6190.—
> 100.000 > 102.500	6357.50

itd. za vsakih 2500 Din dohodka po 167 Din 50 p več dohodnine.

Na dohodek 24.400 Din odpade torej n. pr. na dohodnina 1210 Din 25 p. Davek se sme v posameznih stopnjah vendar vedno samo tako računati, da ostane davčnemu zavezanec po odbitku davka še vedno toliko dohodka, kakor če bi imel najvišji dohodek predidoloč stopnje. Od dohodka 24.020 Din n. pr., bi davčni zavezanec ne plačal Din 1210.25, kakor odpade po lestvici, temveč samo oni davek, ki odpade po predidoloč stopnji, to je znesek Din 1146.— + Din 20.— (presežek dohodka čez predidoloč stopnjo), skupaj torej le Din 1166.—.

Od dohodka n. pr. 5100 Din sme znašati dohodnina po tem načelu samo presežek čez 5000 Din, to je samo 100 dinarjev.

Ta lestvica velja sama na sebi le za one davčne zavezanca, ki so oženjeni in imajo vsaj enega nepreskrbljenega otroka (ali pa za vdovce, ki imajo vsaj dva nepreskrbljena otroka).

Oženjeni, ki nimajo nobenega nepreskrbljenega otroka in vdovci s samo enim nepreskrbljenim otrokom plačajo davek tako, da se jim zaračunajo k dohodnini še 10% ni pribitek. Od dohodka 24.000 Din se računajo torej davek tako-le:

Dohodnina	Din 1210.25
10% ni pribitek	Din 121.03
Skupaj	Din 1331.28
Od dohodka 24.020 Din znaša dohodnina po preididlož stopnji	Din 1146.—
10% ni pribitek	Din 114.60
+ presežek	Din 20.—
skupaj	Din 1280.60

Samei ali vdovci brez otrok plačujejo namesto 10% nega pribitka 15%.	
Od dohodka 24.400 Din znaša n. pr. torej dohodnina	Din 1210.25
15% pribitek	Din 181.54
Skupaj	Din 1391.79

Od dohodka 24.020 Din znaša za samec davek: dohodnina po preididlož stopnji Din 1146.— 15% ni pribitek Din 171.90 presežek Din 20.— Skupaj Din 1337.90

Po §§ 173. in 174. zakona o osebnih davkih so obstojale za one davčne zavezanca, ki so imeli po več nepreskrbljenih otrok, gotove olajšave: davek se je znižal za eno ali več stopinj. Te olajšave sedaj ne obstoje več, pač pa imamo na dohodnino še dvoje vrste pribitkov in poleg tega se odmerja še invalidski davek.

Pribitkov je dvoje:

1. vojni pribitek po cesarski naredbi iz leta 1916;
2. izredni (linearni) pribitek po čl. 18. zakona o proračunskih dvanajstihah za mesec julij, avgust in september 1923.

1. Vojni pribitek.

Ta pribitek se računajo od dohodnine in od event. samske doklade (10 ali 15% pribitka) ter znaša:

pri dohodku:	
Din	Din
nad 5.000 do 6.500	40%
> 6.500 > 8.000	45%
> 8.000 > 10.000	50%
> 10.000 > 12.000	55%
> 12.000 > 14.000	60%
> 14.000 > 16.000	65%
> 16.000 > 19.000	70%
> 19.000 > 25.000	80%
> 25.000 > 35.000	90%
> 35.000 > 50.000	100%
> 50.000	120%

Tudi tu velja predpis, da ne sme od kakega višjega dohodka po odbitku davka in pribitka davčnemu zavezanec nikoli manj ostati na dohodku, kot bi mu ostalo od najvišjega dohodka predidoloč stopnje po odbitku davka in pribitka.

2. Izredni (linearni) pribitek.

Ta pribitek znaša 30%. Računi se ne le od dohodnine in samske doklade, temveč tudi od vojnega pribitka.

Vsi ti pribitki in invalidski davek so proračunitevi dohodnine napravili tako zamotano, da se nanjo res še nikdo drugi ne spozna, kakor samo oni uradniki, ki imajo ravno s tem opraviti. Davek sam je dosegel pa višino, ki je nevdružna in kriči po takojšnji remeduri.

Od dohodka 24.400 Din je plačati torej poleg že zgoraj navedene dohodnine in nanjo eventualno odpadajoče samske doklade, to je že navedenega 10 ali 15% nega pribitka na skupni znesek še 80% ni vojni pribitek in od tako dobljene vsote nato še posebej 30% ni pribitek.

Dohodnina se izračunajo od 24.400 dinarjev za oženjene z nepreskrbljenimi otroki tako-le:

a) dohodnina	Din 1210.25
b) 80% ni vojni pribitek	Din 968.20
skupaj	Din 2178.45
c) 30% ni pribitek	Din 653.54
skupaj	Din 2831.99

Razen tega je plačati še posebej invalidski davek v znesku Din 420.—. Od dohodka 30.800 Din znaša dohodnina za oženjene brez nepreskrbljenih otrok (vdovce z enim nepreskrbljenim otrokom):

Dohodnina	Din 1612.25
10% ni pribitek	Din 161.23
skupaj	Din 1773.48
90% ni vojni pribitek	Din 1596.13
skupaj	Din 3369.61

30% ni izredni pribitek Din 1010.89 skupaj Din 4380.50

Invalidski davek Din 600.— pa je plačati še posebej.

Od dohodka 36.500 Din znaša dohodnina za samec (vdovce brez nepreskrbljenih otrok):

Dohodnina	Din 2014.25
15% ni pribitek	Din 302.15
skupaj	Din 2316.40

100% ni vojni pribitek Din 2316.40 skupaj Din 4632.80

30% ni izredni pribitek Din 1389.84 skupaj Din 6022.64

Invalidski davek Din 800.— je plačati še posebej.

Invalidski davek.

Od istega zneska, kakor se računajo 30% ni izredni pribitek, se računajo še posebej invalidski davek.

Računi se torej od dohodnine, 10 ali 15% nega pribitka in od vojnega pribitka.

V odmernu podlago za invalidski davek se vendar ne računajo samo dohodnina, temveč tudi vsi ostali neposredni davki: zemljarina, hišna razredarina, hišna najmarina, pridobnina in rentnina.

Vsi ti davki z enotnimi državnimi pribitki vred in vseh dohodnino (z 10 ali 15% nim pribitkom in v vojnem pribitkom) se odzamejo kot odmerjena podlaga ter se odmerja invalidski davek po tej-le lestvici:

Na odmerjeni davek:

Invalidski davek:	
do	Din
> 20.—	2.—
> 50.—	6.—
> 100.—	12.—
> 200.—	24.—
> 300.—	37.—
> 500.—	62.—
> 700.—	87.—
> 1.000.—	125.—
> 1.500.—	189.—
> 2.000.—	260.—
> 3.000.—	340.—
> 4.000.—	430.—
> 5.000.—	530.—
> 7.000.—	650.—
> 10.000.—	800.—
> 15.000.—	1.000.—
nad 15.000.—	2.850.—

Ker je izračunitev dohodnine, kakor povedano, tako zamotana, upamo, da bomo ustregli čitateljem, ako podamo tabelo, iz katere je razvidno, kakšen končni davek z vsemi pribitki in poleg tega tudi invalidski davek, kolikor ga odpade na dohodnino. (Konec prih.)

Gospodarstvo.

TEMELJNE ZAHTEVE OB USTANOVITVI MLEKARSKE ŠOLE.

Zadnji čas se je mnogo pisalo o ustanovitvi mlekarske šole v Sloveniji. Taka šola nam je potrebna, če hočemo mleko in mlečne izdelke uveljaviti v gospodarskem svetu, ker se moramo za to usposobiti, in usposobi nas za to mlekarska šola, o kateri so razpravljali omejeni spisi. Po pregovoru — kolikor glav, toliko misli — se pisci o tem niso povsem skladali, zlasti ne glede kraja, kje naj bi se šola ustanovila. Če hočemo biti stvarni, moramo pustiti vnevar imena in osebne nagibe ter reči, da naj se mlekarska šola ustanovi tamkaj, kjer bo najlaže, najgotoveje in v najpopolnejši meri mogla ustrezati svojemu namenu. Namen mlekarske šole je, da svojim učencem nudi možnost, da si temeljito prisvoje mlekarsko znanstvo in se temeljito izvežbajo v mlekarski tehniki. Zato je potrebno, da so izpolnjene temeljne zahteve.

Mlekarski, oziroma sirarski obrat se mora neprekinjeno vršiti vse leto tako, da se v šolski sirarnici vedno sirari vsaj po enkrat na dan. Za to sta potrebna dva pogoja: prvič, da je vedno na razpolago zadosti mleka, in drugič, da se to mleko v siru primeru unovčuje. V šolski sirarnici se delo ne sme prekinjati, ker bi bila sicer učencem slabo učilo. Učenci morajo imeti neprestano priliko, da se poučujejo in vežbajo v vseh mlekarskih opravilih. Temu pogoj je druga zahteva, da naj se mleko v siru primeru unovčuje. Kjer se sveže mleko prodaja po boljši ceni, kakor bi se v siru, je umevno, da tamkaj ne bodo sirili, ampak bodo prodajali sveže mleko. V takem kraju, prisiljeno ustanovljena sirarnica bi ne mogla uspevati.

Če naj mlekarska šola dovoljno vrši svojo nalogo, mora učni čas določiti v taki izmeri, da se bodo mogli učenci popolnoma izobraziti teoretično in praktično, in številno učence se mora tako omejiti, da bo to izobrazbo mogoče doseči. Kratkodobni učni tečajji so sicer boljši kot nič, ne zadoščajo pa nikakor ne, ker dajejo praktičnemu delu le mlekarje za silo. Mlekarska šola mora uvesti dolgodobne tečaje, da bo mogoče učence temeljito izobraziti in tehnično izvežbati. Za to je pa zopet potrebno, da učencev ni preveč, da se redno vrste pri praktičnih delih tako, da vsak učenec (vsaka skupina) po večkrat opravlja vsa mlekarska dela. Ugodno bi morda bilo, če se nov učni tečaj prične ob polovični dovršitvi prejšnjega, tako da se novi učenci od starih uče prvih ročnih opravil, stari se pa intenzivneje zaposlujejo pri važnejših opravilih.

To so glavne zahteve pri ustanovitvi mlekarske šole in kraj, ki tem zahtevam ustreza, je sposoben za tako šolo. Fr. Štupar.

MLEKARSKA ŠOLA NA GORENJSKEM.

Živinoreja, združena z mlekarstvom, je pri nas Gorenjcih glavna panoga. Zato je naša dolžnost, da se poprimejo z vso vnemo tega, kar imamo in zboljšujemo ta glavni vir naših dohodkov. Treba pa je pri tem gotovo teorije in prakse, ki skupno šele privedeta do gotovega cilja. V tem smislu se je počela akcija za ustanovitev mlekarske šole na Gorenjskem. Ta korak mora nam biti pozdravljen, kajti važno je, da se naša mlečna industrija dvigne ter obenem reši različnih izkoriščevalcev. Pereče pa je vprašanje, kje to šolo postaviti. Več krajev je, ki bi jo zahtevali zase, a predvsem prideta v poštev Škofja Loka in Bohinj. Res je, da je sirarska panoga v Bohinju že kolikor toliko razvita, res je pa tudi, da je Bohinj

sezonski kraj. Ako imajo n. pr. tam mošnji posestniki v letnem času svojo živino v planinah in oddaljeno po več ur od prometnih krajev ter so v tem slučaju že itak primorani izdelovati sir sami, je jasno, da v takem letnem času ni mogoče dobaviti potrebne količine mleka šoli, katera ga pa nujno rabi za svoj obrat. V času sezone se že itak mora mleko dovažati v te kraje. V tem slučaju bi bilo treba šolo urediti na vsak način le za zimске tečaje, kar pa nikakor ni umestno. Temu nasproti ima škofjeloška okolica vedno dovolj mleka in ga iz Škofje Loke v času sezone še pošiljajo v Bohinj. Ako je dobavila škofjeloška mlekarica pred vojno do pet tisoč litrov mleka dnevno za izvoz, je upati, da ga tudi danes lahko brez prestopanja nudi dnevno zadostno množino mlekarski šoli. To pa vemo, da šola brez zadostne količine mleka nima pomena, kajti to stroko se ne da poučevati samo teoretično iz knjig, temveč je k temu potrebna tudi praksa. Končno pa pride še v poštev, da je Škofja Loka nekako v sredini, dočim je Bohinj mnogo neprikladnejši za eksport mlečnih izdelkov po naši državi, kakor tudi v inozemstvo. Strokovnjaki naj dobro premotrijo vse tehtne razloge in razvidno jim bo, da mlekarska šola spada v Škofjo Loko. Treba pa je k temu čimprej odočitve in pričeti z delom, da ne bo brezkonnega prerakanja, ker končno še lahko pozabijo nanjo, kar se pri nas mnogokrat zgodi. Sedaj jo v Sloveniji lahko dobimo in treba jo je čimprej sprejeti, da ne bo prepozno —

Frane Kalan.

VALJANJE POLJA.

Orodje, ki ga naši kmetje najmanj poznajo, so poljski valjarji. Baje so bili v starih časih tudi pri nas bolj razširjeni; v zadnjih desetletjih pa so skoraj popolnoma izginili v našem kmetijstvu.

Valjanje polja zviša množino pridelka. Diffloth navaja v »Agriculture Générale« (Pariz, 1907) nastopni uspeh valjanja pri žitih:

Fridelek na hektar	Brez valjanja	Po valjanju	Razlika v prid. valjanja
zrna met. stotov	20.25	33.42	13.17 +
slame met. stotov	31.35	52.56	21.03 +
plev met. stotov	4.75	7.23	2.53 +
Teža prid. skupaj	56.35	93.26	3

različnih vzorcih, od enostavno gladkega lesenega do zamotanega Cambridge z gibljivimi zobčastimi in gladnimi koloti, eno- ali več delni. Tam edine še opozarjajo, da je treba prednosti valjanja izrabit, slabosti gladkih valjarjev pa po valjanju z lahko brane popraviti (paralizirati).

Pa četvi spomladi in po strniščni peloti je potrebno povaljati vsakršno vrsto zemlje, da se prst lepše zapre okrog zrna, ki more tedaj bolj zanesljivo srkati za klitev potrebno vlago, in da se pod težo valjarja vkup stisnena prst boljše oprime malih korenin mlade rastline, kar je zelo važno za krepkost pričetne rasti in delno sredstvo proti polegi. Istotako je spomladi treba povaljati vso ozimino, da se valed mraza odstopla žitna ruša spet krepko oprime prsti odnosno spodnjih plasti ornice. Vendar o tem več spomladi; zaenkrat je le važno, da si vsak količkar napreden kmetovalec preskrbi valjar, da ga bo to spomlad že mogel uporabljati.

Valjarji morejo biti leseni, kame-niti, iz železobetona ali železni; le iz enega kosa za delovno širino 1½ do 2½ metra ali iz 3 kosov (delov) za delovno širino 2—4 metrov. Teža valjev eden- ali trodelnega poljskega valjarja znaša pri dolžini (delovni širini) 1½ metra 200—400 kg, pri dolžini 2 metrov 250—600 kg, pri dolžini 3 metrov 500—800 kg itd. Premer (debelina) valjev znaša 12—40 cm,

pri lesenih izjemoma nekoliko več (do 60 cm). Pri trodelnih valjarjih je umeščen ali srednji del bolj spredaj in stranska dva dela bolj zadaj — vedno tako, da napravljajo vsi trije skupaj enotno, sicer prelomljeno, toda ne raztrgano črto (ne odmaknjeni med seboj tako, da bi puščali nepovajljane črte). Za naše maloposelstniške razmere, majhna polja in slaba (kamenita, ozka) poljska pota bi bili najbolj priporočljivi trodelni, 1½—2 metra široki (vsak posamezni valj 50 do 70 cm dolg), gladki leseni ali železobetonski valjarji v skupni teži 300 do 400 kg, odnosno teža vsakega valja 100 do 125 kg, — da se lahko loči del (valj) od dela in posamič naložijo na voz pred in po končanem valjanju. Tudi se na nekoliko posebnih njivah lažje in bolj varno uporabljajo, kakor enako široki enodelni.

Valjar si lahko vsak sam naredi; edini izdatek bi pri lesenem predstavljalo železje za osi in medsebojni spoj vseh treh delov, pri železobetonskih pa železje in cement. Ako pride laš na ha le 200 kg žita več (po italijanskih opazovanjih znaša povprečno 17%), imaš že pri enem hektaru vse izdatke za valjar povrnjene. Ako moreš na tako cen način in s tako majhnim trudom za toliko zvišati svoje pridelke, mora biti pač zelo nazadnjaški, kdor bi tega takoj ne poskusil.

Anton Pevc.

Kmetijska zavarovalna družba »Pluge« pozivlja na vpis delnic. Zavod snujejo kmetijski in gozdarski posestniki, industrijalci in profesorji kmetijske in gozdarske fakultete beogradske in zagrebške visoke šole. Zavod je namenjen v prvi vrsti kmetijstvu in gozdarstvu ter industriji obeh teh dveh panog v celi državi. Stvar gre tedaj iz strokovnih krogov in je namen, da kmetijstvo in gozdarstvo ustanovita svoj lastni zavarovalni zavod. Delnice so po Din 100.—, takoj pri prijavi na vpis je treba plačati 20% od nominalnega zneska delnice (t. j. Din 20.— za vsako delnico), za pokritje ustanovnih stroškov pa Din 10.— od vsake delnice. Nadaljnjih 30% bo plačati tekem enega meseca po izvršenem ustanovnem obnemem zboru, ostalih 50% pa v štirih tromesečnih obrokih po Din 12.50. Delnice se glasijo na ime in se obrestujejo. Na 3 delnice ima delničar na obnemem zboru en glas, več kot 10 glasov pa ne more imeti, če tudi ima še tako veliko delnic. Delničar razven z zneskom, ki ga je plačal za delnico, dalje nič več ne jamči. Pravila so od ministrstva potrjena, taksa v znesku Din 10.000.— je plačana in bo vsak delničar pravočasno pravila prejel. Po ustanovitvi se otvori tudi podružnica za Slovenijo. Plačevanje je tako ugodno, da vsak najmanjši posestnik lahko postane delničar vsaj z enim glasom. Čas za prijave je samo do konca aprila tega leta. Prijave in odpadojoče zneske sprejema in daje pojasnila Agrarni biro v Ljubljani, Selenburgova ulica 7/I ali pa Jadransko-Podunavska banka istotam. Ker se navadno pri vpisih akcij vsled velikega zanimanja in priglaševanja nobenemu priglasencu ne dodeli toliko delnic, za kolikor se je priglasil in vplačal, je potrebno priglasitvijo in vplačati za nekaj delnic več, kot se jih resnično želi. Za nedodeljeno število delnic vplačani denar se vrne.

Premovanje plemenskih bikov v srezo Maribor levi breg. Pri licencovanju plemenskih bikov dne 6. 7. in 8. aprila t. l. so se pripoznale nagrade sledečim bikorejem: I. Drž. nagrade: 1. Twickel Pij, veleposestnik

v Krčevini Din 500.—; 2. Brus Matevž, posestnik v Plintovcu, Din 500.—; 3. Iglar Jos., posestnik v Boču, Din 400.—; 4. Majer Henrik, posestnik v St. Ilju v Slov. goricah, Din 350.—; 5. Faneš Franc, posestnik v Sv. Jurju ob Pesnici, Din 200.—; 6. Cep Franc, posestnik v Koprivniku, Din 200.—; 7. Twickel Pij, veleposestnik v Krčevini, Din 200.—; 8. Rošker Anton, posestnik v Zg. Hlapju, Din 200.—; 9. Supanič Leopold, posestnik v Jelencah, Din 200.—; 10. Upraviteljstvo k. škof. posestva v Lajteršpergu, Din 200.—; 11. Upraviteljstvo »Racerdvor« v Krčevini Din 200.— II. Okrajne nagrade: 1. Majer Henrik, posestnik v St. Ilju, Din 150.—; 2. Čerče Mirko, posestnik v Sv. Juriju ob Pesnici, Din 150.—; 3. Gamze Ivan, posestnik v Plaču, Din 150.—; 4. Paskolo Julijana, posestnica v Slatinskem dolu, Din 150.—; 5. Katalinič Damijan, posestnik v Strihovcu, Din 100.—; 6. Ehrlich Franc, posestnik v St. Ilju, Din 100.—; 7. Jančič Franc, posestnik v Gačniku Din 100.—; 8. Bezjak Ivan, posestnik v Sp. Dupleku, Din 100.— — Nagrade se naj dvignejo takoj, najkasneje v 8 dneh pri okrajnem zastopu v Mariboru, Koroska cesta št. 26.

Tržne cene v Ljubljani dne 1. apr. 1925 (v Din). Govedina kg 19—21, teletina 23—25, svinjina 20—27.50, slanina mešana 25, slanina trebušna 20, slanina kranjskih prašičev 22.50, mast 30, šunka 40, prekajeno meso 32.50—37.50, koštrunovo 18—19, kozočevina 25—27, suhe kranjske klobase 40, prekajena slanina 35. Kokoši komad 40—50, petelin 40—45, nepitana gos 70—100, domač zajec 10—20. Liter mleka 3—3.50, surovo maslo kg 54, čajno maslo 60—65, bohinski sir 60, sirček 10. Eno jajce 0.75—1. Jabolka kg 5—12, orehi 12, luščeni orehi 35, suhe češplje 15—20, suhe hru-

ške 7. Kristalni beli sladkor 15, v kockah 16. Petrolej 6.50. Moka št. 0 7.75, za kuho 7.25, bela krušna moka 6.75, črna krušna moka 5.75, kaša 6, ječ-prenj 7, otrobi 3, koruzna moka 4, koruzni zdrob 5, pšenični zdrob 3, ajdova 8—9. Pšenica 100 kg 485, rž 440, ječmen 410, oves 380, proso 325, koruza 280, ajda 230, fižol ribničan 350, prepeličar 450, grah 400, leča 600. Seno sladko 100, polsladko 80, kislota 75, slama 50—75. Glavnata solata kg 15—17, motovile 20, radič 15, kislota zelje 3, karfiol 10—12, kele-raba, 1—1.50, špinaca 15, grah v stročju 13—15, čebula 5—6, česen 25, krompir 1.75—2, repa 1—1.50, kislota repa 2.50.

Tržne cene v Novem mestu (6. t. m.). Za kg žive teže v dinarjih, voli 9.50 do 10, krave 7 do 7.50, teleta 10, prašiči 12 do 12.75. Mladi prašiči za rejo 250, prav lepi 300 Din. Kupčije ni bilo skoraj nič. Cena za vino na debelo 7 do 8 Din liter.

Za pouk in kratek čas.

RESNICNA.

Z ljubljanskega morasta pripeljejo dekle v bolnico, Umazana je tako, posebno po nogah in ušiva je, da imajo usmiljene sestree prepelno dela z snajzenjem bolnice. Toda vkljub vsej zamazanosti ima lepo na kratko ostrženo laso.

Sestra ju vpraša: »Zakaj ste si laso tako ostrigla?«
»To je tako moderno!« se odreže dekle vkljub svoji nemoderni zamazanosti in usi-vosti.

Edino najboljši šivalni stroji so le
JOSIP PETELINC-a
Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)
znamke Grizner in Adler za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo. Pouk v vezenju in krpanju nogavic brezplačen.
Večletna garancija. Delavnica na razpolago

Posluje po celi Jugoslaviji
Ustanov. l. 1915. — Del. glavnica znaša 5,000,000 Din v zlatu
JUGOSLAVIJA
splošna zavarovalna družba.
Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani
sklepa: 1. požarna zavarovanja, 2. življenska zavarovanja, 3. neopogoda in jamstvena zavarovanja, 4. zavarovanja proti škodam valed letinskega vioma, 5. transportna zavarovanja, 6. zavarovanja proti škodam valed razbitja stekla. — Največji in delujoči zavod. Družba je prevzela od »Groske vzajemne zavarovalnice« in od zavarovalnih družb »Feniks«, (požarni oddelki) in »Franko-Hongrois« vsa njihova kupčijata obstoja v naši državi. — Najnižje tarife. Takojšnje plačila škod. — Glasom naredbe ministrstva za vojno in pomorstvo sedemdesetice police splošne zavar. družbe »JUGOSLAVIJE« šestmesečne karcije za častulke.
Pisarna: Dunajska cesta 15   Telefon 571

DIONIČKO DRUŠTVO
preje Škodini zavodi v Plznu
Zagreb, Martičeva ul. 15.
Dobavlja: Separatorje za mleko »Libellac«, 45—400 litrov, ročni in strojni pogon; kante za odpremo mleka, vsakovrstne in v vsaki veličini; parne avtomobile (Sentinel), promptna odprema iz skladišča Zagreb. Ponudbe in prospekte pošlje:
Zastopstvo:
A. GUNDRUM
Ljubljana,
Vošnjakova ulica št. 20.

Popolnoma varno naložite denar
v
Ljubljansko posojilnico
Telefon št. 9. r. z. z o. z. Telefon št. 9.
Ljubljana, Mestni trg št. 6.
Jamstvena glavnica
za vloge znaša že nad 11 milijonov Din.
Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun se obrestuje po 8%
Vloge z odgovornim rokom višje po dogovoru
Izvenljubljanskim vlagateljem so na razpolago položnice, da nimajo s pošiljanjem denarja nikakih stroškov.
Posojila daje le proti popolni varnosti, proti vsaj trikratnemu kritju na vknjižbo in na poroštvo.
nkaso faktur in menic. Trgovski krediti.

Priporočamo tvrdko
Josip Petelinc
Ljubljana
(blizu Prešernovega spomenika ob Ljubljani)
NAJCENEJŠI NAKUP
nogavic, žepnih robecev, brisalk, klota, belega in rjavega platna, šifona, kravata, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potrebnih za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in brivece, škarje za krojače, šivilje in za obrezovanje trt.
Na velike in male!

AGRARNI BIRO
Dipl. agr. A. JAMNIK,
Ljubljana
Selenburgova ul. 7. I. n. (hiša Jadranske banke)
Strokovni nasveti, preskrbovanje vseh kmet. potrebščin, strojev, gnojil itd., najbolj in edino varno zajamčeno glede dobrote ter izvirnosti in brezpogojne ceneje kot kjerkoli (po tovarniških cenah), pomoč pri vnovčevanju kmetijskih proizvodov. — Posredovanje pri nakupu zemljišč in drugih nepremičnin. Posredovanje pri iskanju kreditov. — Turbine na veter, brzezarilne naprave, žitošištilni in obilni stroji, sredstva za osuševanje kleti in stanovanj, barve proti rji in trhlenenju, nadvse izvrstne priprave za lahko nakladanje in izkladanje sodov, zabejev, bal itd. (vse delo opravi en sam mož), solni kamen za pokladanje živini v lizanje (samo na vagono), kemikalije i. dr., sredstva proti rastlinskim škodljivcem.
Strokovnim vprašanjem je za odgovor priložiti 22 Din (8 lir), če kdo želi kaj kupiti potom Agrarnega biroja, priloži pismu za odgovor 2 dinarja.

Vajenca
za mizarstvo obrt sprejme
tako: Avgust Černe,
Zg. Šiška št. 122.
V neposredni bližini Ljubljane se prodaja 2½ ha obsegajoč

Gozd (Rudnik)
Več pove Iv. Perko
Zg. Šiška št. 7.
Sreča Vas išče!
Ne zamudite! Kupujte
srečke efektne
loterije
Narodno kulturnega društva Mala Nedelja. 300 dobičkov v vrednosti 15.000 dinarjev. Srečke se dobijo po 5 Din pri razpečevalcih in v trgovinah. — Naročite lahko tudi pismeno in pošljite znanke v pismu. — Iščejo se zanesljivi razpečevalci srečk. — Narodno kulturno društvo Mala Nedelja.

STAMPILJE
tlačno in solidno
Teodor Rabič
LJUBLJANA
KOLDOVRSKA ULICA 26

„Panonija“
osrednja gospodarska zadruga
Maribor
Meljska ulica 12 (na dvorišču)
nudi svojim članom:
umetna gnojila — galico
žveplo — rafijo — cement
koruzo. — Vzalogi ima tudi
krajnike za ograje. — Preskrbuje
tudi vse gospodarske in gospodinjanske potrebščine.

KAMGARN
in modni ševijot za moške obleke.
R. MIKLAUC
LJUBLJANA
Velika izbira!   Nizke cene!

„Ekonom“
osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, reg. zadr. z omeje. zavezo
vabi vse svoje člane na
III. redni občni zbor
ki se vrši
dne 6. maja 1925, ob 11. uri dopoldne
v zadruginih prostorih v Ljubljani,
Kolodvorska ulica št. 7.
DNEVNI RED:
1. Nagovor predsednika.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo načelnstva.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Odobrenje računskega zaključka za l. 1924.
6. Sklepanje o uporabi poslovnega prostora.
7. Slučajnosti.
Opomba: V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure pozneje na istem prostoru in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa brezpogojno.
Računski zaključek je članom od 10. aprila t. l. v zadrugini pisarni na vpogled.
»EKONOM« osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, reg. zadr. z omeje. zav.

ZLATOROG
MARIBOR

Najcenejše
strešno
kritje!
Združene opekarne d. d.
Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.
preje
VIDIC-KNEZ
TOVARNE NA VIČU IN BRDU
nudi je v poljubni množici — takoj dobavne — najboljše preizkušene modele strešnikov z eno ali dvema zarezama kakor tudi bobrovec (biber) in sidno opeko. — Na željo se pošlje takej popis in ponudba!

Za pomladansko posetev lanu imamo na razpolago la RUSKO LANENO SEME, katero oddajamo pod lastno ceno.
Mehanična vrvarna, terilnica lenu in konoplje ter predilnica
ANTON ŠINKOVEC d. d., Grosuplje pri Ljubljani.

Največja vrtnarska podjetje v Jugoslaviji
„VRT“, Džamonja in drugovi,
družba z omeje. zav., Maribor.
Največji izbor rasnovrstnih plemenitih sadnih drevcev (cepuv) v najplemenitejših vrstah in v vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ameriških podlogah, kakor tudi cepe in podloge istih. Seme selenjave, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih in rasno ukrasno grmovje in drevje imamo. Zahtevajte cenike! celo leto. Zahtevajte cenike!

„EKONOM“
osrednja gospodarska zadruga
v Ljubljani, r. z. z o. z.
ima v zalogi:
Domačo detelje . . . . . po Din 32.—
Lucerno . . . . . po Din 31.—
Pasjo travo . . . . . po Din 30.—
Laško ljuliko . . . . . po Din 19.—
Angleško ljuliko . . . . . po Din 18.50
Mačji rep . . . . . po Din 18.—
Vse vrste pese . . . . . po Din 22.—
nadalje sleda: **umetna gnojila:**
Apneni dušik 16/17% . . . . . po Din 320.—
Thomasovo žilindro 18% . . . . . po Din 135.—
Rudninski superfosfat 16% . . . . . po Din 90.—
Kostni superfosfat 18% . . . . . po Din 150.—
Kalijevo sol 42% . . . . . po Din 160.—
Kajnit 15% . . . . . po Din 100.—
Cene se razumejo franko Ljubljana.
Vse zgoraj navedeno blago se dobi tudi pri poslovalnici v Kamniku.